

CENA 50 HAL.

»ŽIVOTEM« ČÍS. 228 - ROČNÍK X. - ČÍSLO 12

OBŘADY

SVĚCENÍ PODJÁHNŮ, JÁHNŮ
A KNĚŽÍ

Úvod.

Jinoch, který chce býti knězem, je po důkladném všeobecném a bohosloveckém studiu přijat do stavu duchovního postřižinami (tonsura).

Pak následují čtyři nižší svěcení: ostiariát, lektorát, exorcistát, akolytát.

I. Svěcení podjáhnů.

Svěcení začíná mezi mší svatou před čtením epištoly. Svěcenci jsou oděni v kleriku (habit), humerál, albu, přepásanou cingulem, v levici drží manipul, přes levý loket mají tuniku, v pravici rozžatou svíci. Nepředcházelo-li již některé jiné svěcení, prohlašuje arcijáhen neb jeho zástupce obvyklou výstrahu. Pak praví:

Ať přistoupí ti, kteří mají býti svěceni na podjáhenství.

Potom je vyvolává jménem a spolu oznamuje, na jakou záruku kdo z nich bude svěcen. Svěcenci se přihlašují slovem:

A d s u m (t. j. z d e)!

Biskup, sedě na křesle, s mitrou na hlavě, napomíná je (nejsou-li to řeholníci, kteří již vykonali sv. sliby, a u nichž proto napomenutí to odpadá) těmi slovy:

Synové nejmilejší! Majíce býti posvěceni na podjáhenství, opět a opět uvažujte bedlivě, o jaké to břímě dnes sami dobrovolně žádáte. Neboť až posud jste svobodni a jest vám volno podle libosti odejít do stavu světského. Pakli toto svěcení přijmete, již vám nebude dovoleno předsevzetí to změnit, nýbrž nastane vám povinnost Bohu — jemuž sloužiti, vlastně panovati jest — ustavičně sloužiti a čistotu s jeho

pomocí zachovávatí a službě církevní navždy se věnovati. A proto, dokud ještě čas, rozmyslete se; pak-li vám libo trvati na svatém předsevzetí, přistupte sem ve jménu Páně!

Mají-li býti zároveň jiní svěcení na jáhny nebo na kněze, povolá je arcijáhen a pořádá podle stupně jejich svěcení.

Svěcenci přistoupí k oltáři a pokleknou. Biskup máje mitru na hlavě, vstane a na nejhořejším stupni oltáře klekne u svého křesla, svěcenci pak všichni položí se na podlaze, obličejem k zemi a trvají tak přes celé litanie o všech svatých, které se biskup modlí (zpívá), a k nimž mu přísluhující duchovní nebo zpěváci odpovídají, viz strana 18.

Po litaniích odstoupí poněkud ti, kdo mají býti svěcení na jáhny a kněze, jsou-li tací, a kandidáti podjáhenství pokleknou sami před biskupem, jenž je napomíná:

Synové nejmilejší! Majíce na sebe vzíti úřad podjáhnů, bedlivě pozorujte, jaká služba se vám svěřuje. Podjáhnu totiž náleží vodu k službě oltáře připravovati, jáhnu posluhovati, oltářní ubrusy a korporály práti, kalich a patenu k mešní oběti jáhnovi podávati. Oběti, které přicházejí na oltář, slují chlebové předkladní. Z těchto obětí má se na oltář jen tolik klásti, co by stačilo pro lid, aby nemusilo nic v sakramentu práchnivěti. Ubrusy oltářní mají se v jiné a korporály zase v jiné vodě práti. V nádobě však, v níž se praly korporály, žádné jiné prádlo ať se nepere, voda pak, které se užilo k vy-

pírání, má se v křtitelnici vylíti. Snažte se tedy, abyste konajíce čistotně a bedlivě tyto služby viditelné, o nichž jsme mluvili, podle nich plnili i povinnosti neviditelné, jimi naznačené. Oltář totiž svaté církve jest Kristus sám, jak svědčí Jan, jenž ve svém Zjevení (8, 3) vypravuje, že viděl oltář zlatý, stojící před trůnem, na němž (oltáři) a jímžto oběti věřících bývají Bohu Otci posvěcovány. A oltáře toho ubrusy a korporály jsou údové Kristovi, totiž věřící Boží, kteří Pána jako vzácná roucha obklopují, jak praví žalmista (Žalm 92, 1): Hospodin kraluje, oděn jest velebností. Blahoslavený také Jan ve (svém) Zjevení (1, 13) viděl Syna člověka, opásaného pásem zlatým, to jest zástupem svatých. Kdyby se tedy věřící z lidské křehkosti v něčem poskvřnili, máte vy jim podati vodu nebeské nauky, kteráž by je očistila, aby byli zase k ozdobě oltáře a se vrátili k službě božské oběti. Takoví tedy bud'tež, abyste obětem božským a církvi Boží, to jest tělu Kristovu, mohli důstojně sloužiti, utvrzeni v pravé a katolické víře, poněvadž, jak praví apoštol (Řím. 14, 23), všechno, co není z přesvědčení, hříchem jest, rozkolnické a odloučeno jest od jednoty církevní. A proto, byli-li jste až dosud nedbalí v návštěvě kostela, bud'te od nynějška horliví; byli-li jste až dosud ospalí, bud'te od nynějška bdělí; byli-li jste až dosud milovní opilství, od nynějška bud'te střízliví; byli-li jste až dosud nepočetní, od nynějška bud'te cudní. A to ra-

čiž vám dáti on sám, jenž živ jest a kraluje
Bůh na věky věkův. *R. Amen.*

Biskup jim nyní podává prázdný kalich s patenou na něm, svěcenci pak se jeden po druhém dotýkají pravou rukou obojího, při čemž světitel praví:

Vizte, či to služba se vám svěruje; proto vás napomínám, abyste se tak chovali, byste se Bohu zalíbili.

Arcijáhen jim podává konvičky s vínem a vodou, misku s ručníkem, čehož se svěcenci rovněž dotknou. Biskup pak povstane a obrácen k lidu, maje mitru na hlavě, praví:

Prosme, bratři nejmilejší, Boha a Pána našeho, aby vylil na tyto své služebníky, které ráčil povolati k úřadu podjáhenství, své požehnání a svou milost, aby před tváří jeho věrně sloužíce, dosáhli odměny svatým předurčené, za pomoci Pána našeho Ježíše Krista, jenž s ním živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh, po všecky věky věkův. *R. Amen.*

Biskup (bez mitry) obrácen k oltáři:

Modleme se.

Prisluhující duchovní: Poklekněme!

R. Povstaňte!

Biskup obrácen k svěcencům klečícím:

Pane svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, račiž požehnat tyto své služebníky, které jsi ráčil povolati k úřadu podjáhenství, abys je ve svatyni své učinil statečnými a pečlivými strážci nebeského vojska, aby u tvých svatých

oltářů konali věrně svou službu, aby na nich spočinul duch moudrosti a rozumu, duch rady a síly, duch umění a pobožnosti; a naplň je duchem bázně své a posilniž je v službě Boží, aby jsouce poslušni slovem i skutkem dosáhli tvé milosti. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh, po všechny věky věkův. *R. Amen.*

Poté biskup sedě s mitrou na hlavě klade svěcencům humerál, jež mají kolem krku, na hlavu, řka:

Přijmi nárameník, jenž značí krocení jazyka. Ve jménu Ot † ce i Sy † na i Ducha † svatého. *R. Amen.*

Pak navléká každému na levou paži manipul, řka:

Přijmi manipul, jenž značí ovoce dobrých skutků. Ve jménu Ot † ce i Sy † na i Ducha † svatého. *R. Amen.*

Pak obléká každého v tuniku, řka:

Rouchem radosti a šatem veselí odějž tě Pán. Ve jménu Ot † ce i Sy † na i Ducha † svatého.

Potom podává každému knihu epištol, které se všichni pravicí dotýkají, říká:

Vezměte knihu epištol a mějtež moc čítati je v svaté církvi Boží, jak za živé, tak i za zemřelé. Ve jménu Ot † ce i Sy † na i Ducha † svatého. *R. Amen.*

Svěcenci odeberou se na svá místa. Při mši svaté pak čte (zpívá) jeden z nich epištolu.

Před offertoriem obětuji světiteli svíce rozžaté.

Sekreta za svěcence je tato: Pane, působ svými tajemstvími, abychom ti dary tyto hodnou myslí obětovali, skrze Pána našeho Ježíše Krista.

Při sv. přijímání přijímají tělo Páně.

Modlitba po přijímání za svěcence:

Modleme se: Podporuj, Pane, dobrotivě ustavičnou svou pomocí ty, které svými tajemstvími občerstvuješ, abychom účinky tvého vykoupení jak v tajemstvích, tak v mravech svých získali, jenž jsi živ a kraluješ . . .

Po biskupském požehnání ke konci mše svaté napomíná je biskup, aby svatě živi byli a ukládá jim, aby z vděčnosti za přijaté svěcení pomodlili se jeden nokturn toho dne.

II. Svěcení jáhnů.

Svěcenci dostaví se oděni humerálem, přepásanou albou; mají manipul na levé ruce, štolu v levé, dalmatiku přes levé ramě, v ruce svíci.

Po epištole usedne biskup na svém křesle před oltářem. Arcijáhen neb jeho zástupce vyvolá svěcence:

Ať přistoupí, kteří mají býti svěcení na jáhny.

Poté vyvolává jednotlivé jménem; ti pak se přihlásí a pokleknou před světitelem.

Arcijáhen obrátí se k biskupu a praví:

Nejdůstojnější otče, svatá matka církev katolická žádá, abyste tyto přítomné podjáhny posvětil, vkládaje na ně břímě jáhenství.

Biskup: Víš, že jsou toho hodni?

Arcijáhen: Pokud lidská křehkost vědět dopouští, i vím i dosvědčují, že jsou hodni vzíti na sebe břímě úřadu toho.

Biskup: Díky Bohu!

Nyní oznamuje to biskup duchovenstvu i lidu:

Za pomoci Pána Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista volíme tyto přítomné podjáhny k svěcení na jáhny. Má-li kdo něco proti nim, ať pro Boha a k vůli Bohu vystoupí a s důvěrou to poví; ale ať jest si vědom vlastního stavu svého.

Po krátké pomlce napomíná biskup svěcence:

Synové nejmilejší! Majíce býti povýšeni k úřadu levitů, důkladně uvažte, jak vysokého stupně v církvi dosahujete. Neboť jáhnu náleží přisluhovati u oltáře, křtíti a kázati. Již v Starém zákoně z dvanáctera pokolení jediné toliko pokolení Levi bylo vyvoleno, aby se zvláštní oddaností sloužilo svatostánku a jeho obětem obřadem trvalým. A byla mu propůjčena tak veliká důstojnost, že nikdo jiný, leč jen z toho pokolení, nesměl k oné bohoslužbě a k onomu úřadu býti povýšen, takže si velikou jakousi výsadou dědičného práva zasloužilo býti a slouti pokolení Hospodinovo. A vy, synové nejmilejší, dnes převezmete jejich jméno i úřad, poněvadž k službě při svatostánku zákona, t. j. církve Boží, k úřadu levitů jste vyvolení, kterážto (církve) vždycky jsouc k boji pohotově, vede ustavičný boj proti nepřátelům, pročez praví apoštol: Bojování naše není proti

krvi a tělu, nýbrž proti knížectvím a mocnostem, proti světovládcům této temnosti, proti duchům zlým v povětrí. Kteroužto církev Boží vy máte jako svatostánek nositi a chrániti ozdobou svatou, učením božským, příkladem dokonalým. Slovo Levi se totiž vykládá jako předaný, neboli vzatý. I vy, synové nejmilejší, kteří od Otců jméno to dědíte, buďtež „vzatí“ (odňatí) tělesným choutkám, pozemským žádostem, které bojují proti duši. Buďte ušlechtilí, čistí, neporušení, cudní, jak se sluší na služebníky Kristovy a správce tajemství Božích! abyste byli hodni připočteni býti k svěcencům tohoto církevního stupně, jakož i býti dědictvím a milým pokolením Hospodinovým. A poněvadž jste spolupřisluhovateli a spolupůsobiteli těla a krve Páně, vzdalujte od sebe všelike chťice tělesné, jakož praví Písmo: Očistěte se, kteří nosíte nádoby Hospodinovo. Pomněte, že blahoslavený Štěpán pro svou obzvláštní čistotu od apoštolů k úřadu tomu byl vyvolen. Dbejtež, abyste evangelium těm, kterým je hlásáte ústy, vykládali příkladem svého života, aby se o vás mohlo říci: Blahoslavené nohy zvěstujících pokoj, zvěstujících věci dobré. Hotovi jsouce hlásati evangelium pokoje, mějtež nohy své obuty v příklady svatých! A to dej vám Pán milostí svou! *R. Amen.*

Nepředcházelo-li téhož dne svěcení podjáhňů, uvrhnou se nyní svěcenci tváří k zemi, a čtou se nebo

zpívají litanie jako při svěcení na podjáhný a biskup je žehná, jak uvedeno níže na str. 18.

Po litaniích biskup usedne a promluví k duchovenstvu a lidu:

Společný souhlas (náš) nechť nyní provází i společná prosba, aby modlitbami celé církve tito zde, kteří se k službě jáhenské připravují, se zaskvěli posvěcením levitského po [†] žehnání; a duchovním svým životem jiným svítíce, zářili milostí posvěcení, čehož jim uděl Pán náš Ježíš Kristus, jenž s Otcem a Duchem svatým živ jest a kraluje Bůh na věky věkův.

R. Amen.

Pak vstane, s mitrou, obrácen k svěcencům, a praví hlasitě:

Prosme, bratři nejmilejší, Boha Otce všemohoucího, aby na tyto služebníky své, které ráčí přijímati k úřadu jáhenskému, vylil dobrotivě milost svého po [†] žehnání a dobrotivě zachoval v nich dary uděleného jim posvěcení a prosby naše milostivě vyslyšel, aby provázel dobrotivě svou pomocí, co nám podle úřadu našeho konati jest, a je, o nichž za to máme, že mu je můžeme k spravování svatých tajemství předvésti, svým po [†] žehnáním posvětil a utvrdil. Skrze jednorozeného Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, jenž s ním živ jest a kraluje Bůh.

Biskup odloží mitru a rozpjav ruce, pokračuje:

Po všecky věky věkův. — *R. Amen.*

V. Pán s vámi. — R. I s duchem tvým.

V. Vzhůru srdce. — *R.* Máme k Hospodinu.

V. Díky vzdávejme Hospodinu Bohu našemu! — *R.* Hodno a spravedlivo jest.

Opravdu hodno jest a spravedlivo, slušno i spasitelné, abychom ti vždy a všude díky vzdávali, Pane svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, jenž udílíš hodnosti, rozděluješ stupně důstojnosti a pořádáš úřady; jenž neměně se sám v sobě, všechno obnovuješ a všechno pořádáš slovem, mocí a moudrostí svou, Ježíšem Kristem, Synem svým, Pánem naším, věčnou prozřetelností připravuješ a vhodně v pravý čas upravuješ. Jehožto tělu, totiž církvi tvé, rozmanitostí nebeských darů rozdílné, a přece přes různost údů souvislé, podivuhodným zákonem v jeden celek sjednocené, jako budově chrámové na výš i šíř růsti dáváš; tys ustanovil, aby službu svatého úřadu tvého služebníci trojího stupně jménu tvému zastávali, vyvoliv k tomu s počátku syny Leviovy, aby v tajuplných úkonech tvého stánku jako věrní strážcové trvajíce, obdrželi za podíl věčný požehnání dědictví nebeského. Shlédni, prosíme, Pane, milostivě také na tyto služebníky své, které k službě u tvých oltářů k úřadu jáhen-skému pokornými prosbami zasvěcujeme. A my ovšem jako lidé jsouce neznalí smyslu božského a úradku nejvyššího, posuzujeme život těchto zde, pokud nám lze. Tobě však, Pane, z toho, co nám je neznámo, nic neujde, tebe skryté věci neoklamou. Tys znatel tajností, tys

zpytatel srdcí. Ty můžeš jejich život zkoumati soudem nebeským a vynikáš vždycky mocí očistiti je od toho, co spáchali, a popřáti jim, co mají konati.

Nyní biskup sám, a nikdo jiný, klade pravou ruku na hlavu každého svěcence, řka ke každému:

Přijmi Ducha svatého k posile a abys odolal d'áblu i pokušením jeho. Ve jménu Páně!

Pak pokračuje biskup, drže pravici vztaženou nad svěcenci:

Sešli na ně, prosíme, Pane, Ducha svatého, aby byli posilněni k věrnému vykonávání služby tvé sedmerým darem milosti. Ať život jejich oplývá spanilostí dokonalé ctnosti, vážností skromnou, stydlivostí stálou, čistotou, nevinností a zachováváním duchovní kázně. Mravy jejich ať jsou odleskem tvých příkázání, aby příklad jejich čistoty vedl lid k svatému následování, aby majíce v srdci dobré svědectví svého svědomí, setrvali v Kristu silní i stálí a činíce dobrý pokrok milostí tvou, ze stupně nižšího zasloužili si k vyššímu postupovati.

Pak pokračuje tiše:

Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh, po všecky věky věkův. *R. Amen.*

Biskup usedne a maje mitru na hlavě, dá každému svěcenci, před ním klečícímu, štolu na levé rameno, řka po každé:

Přijmi bílou štolu z rukou Božích, plň službu svou, neboť mocen jest Pán, rozmnožiti v

tobě milost svou, jenž živ jest a kraluje na věky věkův. *R. Amen.*

Poté učiní nad každým kříž, přísluhující kněží pak přeloží svěcenci štolu křížem pod pravým ramenem.

Pak obléká biskup každého v dalmatiku, řka:

Oděj tě Pán oděvem spásy a rouchem radosti, a pancířem spravedlnosti obklopuj tě vždycky! Ve jménu Páně! *R. Amen.*

Konečně podává biskup svěcencům — každému zvlášť — knihu evangelií, kteréž se každý pravicí dotkne, an biskup říká:

Přijmi moc čítati evangelium v církvi Boží, jak za živé, tak i zemřelé. Ve jménu Páně. *R. Amen.*

Biskup (bez mitry) obrácen k oltáři:

Modleme se!

Přísluhující: Poklekněme!

R. Vstaňte!

Biskup, obrácen k svěcencům, modli se:

Vyslyš, Pane, prosby naše a sešli na tyto své služebníky ducha svého po $\dagger$ žehnání, aby nebeskými dary obohaceni, mohli nejen dosáhnouti milosti tvé velebnosti, ale i dávati jiným příklad života ctnostného. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh, po všecky věky věkův. *R. Amen.*

Modleme se: Pane svatý, Otče víry, naděje a milosti, jenž prospěch v dobrém odměňuješ, jenž na nebi i na zemi všude upravuješ služ-

by andělů a všemi živly rozléváš účinek své vůle, račiž také tyto služebníky své osvítiti duchovním poznáváním, aby jimi přibýlo služebníků čistých, ochotných vždycky k tvé službě svatým oltářům tvým, po tvém pak odpuštění stále čistších, kteří by se hodnými stali stupně těch, jež tvoji apoštolové do počtu oněch sedmero, jejichžto vůdcem a předchůdcem byl Štěpán, z vnuknutí Ducha svatého vyvolili, a ozdobeni všemi těmi ctnostmi, jimiž tobě sloužiti náleží, se tobě zalíbili. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě téhož Ducha svatého Bůh, po všecky věky věkův. *R. Amen.*

Při mši sv. pak jeden z novosvěcených jáhnů čte (zpívá) evangelium.

Před obětováním podají světiteli rozžatou svíci.

Po přijímání biskupa přijímají tělo Páně.

Po biskupském požehnání napomíná je světitel a ukládá jim, aby se pomodlili jeden nokturn toho dne.

III. Svěcení kněží.

Svěcení toto je svátost, v níž obdrží kněz moc sloužiti mši svatou a udíleti svaté svátosti. Podstata tohoto svěcení záleží v tom, že biskup klade ruce na hlavu svěcence a svolává naň Ducha svatého.

Svěcení to, nekoná-li se v předepsané soboty, udílí se v neděli neb v zasvěcený svátek, a to zpravidla v stoličném chrámu Páně (katedrále).

Koná se před posledním veršem traktu neb sekvence neb před Aleluja po graduale (= části mše sv. po epištole).

Když biskup mitru má na hlavě usedne na křesle u oltáře, arcijáhen ohlásí:

Ať přistoupí, kdož mají býti svěceni na kněžství.

Pak vyvolávají se jménem, načež se svěcenci přihlašují slovem: „Zde!“ a pokleknou před oltářem. Oděni jsou jako jáhnové. Kolem krku mají humerál, přes sebe albu, opásanou cingulem, na levé ruce mají manipul, přes levé rameno štolu. Roucho mešní, t. j. kasuli, mají svinutou přes levou ruku, v pravici pak drží svíci a stužku k svázání prstů.

Arcijáhen představí je biskupovi těmito slovy:

Nejdůstojnější otče, svatá matka církev katolická žádá, abyste přítomné jáhny posvětil na kněžství.

Biskup: Víš, že jsou toho hodni?

Arcijáhen: Pokud lidská křehkost věděti dopouští, i vím, i dosvědčuji, že jsou hodni vzíti na sebe břímě úřadu toho.

Biskup: Díky Bohu!

Načež zvěstuje duchovenstvu a lidu:

Nejmilejší bratři, poněvadž kormidelník lodi, i ti, kteří se na ní plaví, tentýž důvod mají, aby byli všichni buď uklidnění nebo aby se všichni nebezpečenství strachovali, stejný také má býti úsudek těch, kteří mají společnou věc nějakou. Nebyloť zajisté nadarmo od Otců ustanoveno, aby také lid otázan byl v příčině volby těch, kteří mají býti povoláni k službě oltářní; poněvadž o životě a obcování svěcence mnohdy

někteří mají povědomost, kteréž mnozí jiní nemají. Potřebí pak jest toho, neboť každý bude tím ochotněji poslouchati vysvěceného, když s jeho svěcením sám také projevil souhlas svůj. Jest sice život těchto jáhnů, kteří mají býti za pomoci Boží vysvěceni na kněze (jak se mi zdá), osvědčený a Bohu milý a hoden (jak za to mám), aby povýšení byli na vyšší církevní hodnost. Ale aby snad někoho nebo některé nesváděl souhlas jiných nebo neklamala vlastní náklonnost, jest potřebí vyžádati úsudku mnohých. Pročež svobodně nyní projevte, co o jejich skutcích neb mravech víte, co o jejich zásluhách soudíte; a vydejte těm zde svědectví v příčině kněžství spíše podle zásluhy nežli podle nějaké náklonnosti. Má-li tedy kdo něco proti nim, pro Boha a k vůli Bohu ať s důvěrou vystoupí a to poví; ale ať je pamětliv vlastního stavu svého!

Po nějaké chvíli obrátí se biskup k svěcencům a napomíná je:

Synové nejmilejší, majíce býti posvěceni na kněžství, hleďte je přijmouti hodně, a když je přijmete, konati je chvalně. Náležíť knězi obětovati, žehnati, věřící řídit, kázati a křtíti. Na tak vysoký stupeň jest ovšem jen s velikou bázní vystupovati a potřebí o to dbáti, aby vyvolence doporučovaly nebeská moudrost, zbožné mravy a trvalá dbalost spravedlnosti. Pročež Hospodin poroučuje Mojžíšovi, aby ze všeho lidu izraelského si vyvolil sedmdesát mužů za

pomocníky, jimž by udělil dary Ducha svatého, dal mu na srozuměnou: „o kterých víš, že jsou skutečně starší.“ A těch sedmdesát mužů starších naznačuje vás, když milostí sedmeronásobného Ducha desatero přikázání zákona budete zachovávat, a tak se osvědčíte hodnými a zralými ve vědění, rovněž i v skutcích. A právě tak tajuplně a obrazně v Novém zákoně Pán vyvolil dva a osmdesát mužů a po dvou je před sebou poslal kázat, aby tak slovem a zároveň i skutkem naznačil, že služebníci jeho církve mají býti dokonalí ve víře i v skutcích, neboli pevně utvrzeni v ctnosti dvojí lásky, k Bohu totiž a k bližnímu. Takoví tedy hleďte býti, abyste mohli býti milostí Boží hodně zvoleni za pomocníky Mojžíše a dvanácti apoštolů, biskupů totiž katolických, kteří jsou předobrazení Mojžíšem a apoštolý. A tou podivuhodnou zajiště rozmanitostí církev svatá se obklopuje, kráší a spravuje, ježto v ní jedni na biskupy, jiní pak na nižší stupně: na kněze, jáhny a podjáhny svěcení bývají, a z údů mnohých a z příslušníků různé hodnosti se stává jedno tělo Kristovo. Nuže tedy, synové nejmilejší, kteří k naší pomoci podle úsudku našich bratří zvoleni jste k posvěcení na kněžství, zachovávejte ve svých mravech neporušenost cudného a svatého života! Poznávejte, co konáte. Napodobte, co činíte, abyste, slavíce tajemství smrti Páně, umrtvovali v údech svých všechny nepravosti a zlé žádosti. Učení vaše budiž lidu Božímu du-

chovným lékem! Líbezná vůně vašeho života
budiž potěšením církvi Kristově, abyste kázáním
a příkladem budovali dům, to jest rodinu Boží,
abychom ani my za to, že jsme vás povýšili,
ani vy za to, že jste tak veliký úřad na sebe
vzali, nezasloužili od Pána odsouzení, nýbrž spí-
še odměny. Čehož on sám svou milostí ať nám
popřeje! *R. Amen.*

Nepředcházelo-li svěcení podjáhnů nebo jáhnů, ří-
kají neb zpívají se nyní litanie o všech svatých.

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad námi!

Duchu svatý Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Maria,

Svatá Boží Rodičko,

Svatá Panno panen,

Svatý Michaeli,

Svatý Gabrieli,

Svatý Rafaeli,

oroduj
za
nás!

Všichni svatí andělé i archandělé, orodujte za
nás!

Svatý Jene Křtiteli, oroduj za nás!

Svatý Josefe, oroduj za nás!

Všichni svatí patriarchové a proroci, orodujte
za nás!

Svatý Petře,
 Svatý Pavle,
 Svatý Jakube,
 Svatý Jene,
 Svatý Tomáši,
 Svatý Jakube,
 Svatý Filipe,
 Svatý Bartoloměji,
 Svatý Matouši,
 Svatý Šimone,
 Svatý Tadeáši,
 Svatý Matěji,
 Svatý Barnabáši,
 Svatý Lukáši,
 Svatý Marku,

oroduj za nás!

Všichni svatí apoštolové a evangelisté, orodujte za nás!

Všichni svatí učedníci Páně, orodujte za nás!

Všechna svatá nevinátka, orodujte za nás!

Svatý Štěpáne, oroduj za nás!

Svatý Vavřínče, oroduj za nás!

Svatý Vincenci, oroduj za nás!

Svatí Fabiáne a Šebestiáne, orodujte za nás!

Svatí Jene a Pavle, orodujte za nás!

Svatí Kosmo a Damiane, orodujte za nás!

Svatí Gervázi a Protázi, orodujte za nás!

Všichni svatí mučedníci, orodujte za nás!

Svatý Silvestře,

Svatý Řehoři,

Svatý Ambroži,

oroduj za nás!

Svatý Augustine,
Svatý Jeronýme,
Svatý Martine,
Svatý Mikuláši,

oroduj za
nás!

Všichni svatí biskupové a vyznavači, orodujte
za nás!

Všichni svatí učitelé církve, orodujte za nás!

Svatý Antoníne,
Svatý Benedikte,
Svatý Bernarde,
Svatý Dominiku,
Svatý Františku,

oroduj za
nás!

Všichni svatí kněží a jáhnové, orodujte za nás!

Všichni svatí mnichové a poustevníci, orodujte
za nás!

Svatá Maří Magdaleno,
Svatá Háto,
Svatá Lucie,
Svatá Anežko,
Svatá Cecilie,
Svatá Kateřino,
Svatá Anastazie,

oroduj za nás!

Všecky svaté panny a vdovy, orodujte za nás!

Všichni svatí a světice Boží, orodujte za nás!

Milostiv nám buď, odpusť nám, Pane!

Milostiv nám buď, vyslyš nás, Pane!

Ode všeho zlého, vysvobod' nás, Pane!

Od všelikého hříchu,

Od hněvu svého,

Od náhlé a nenadálé smrti,

vysvobod'
nás, Pane!

Od úkladů ďáblových,
 Od hněvu a nenávisti i ode vší zlé vůle,
 Od ducha smilného,
 Od hromobití a bouřky,
 Od metly zemětřesení,
 Od moru, hladu a války,
 Od věčné smrti,
 Skrze tajemství svatého vtělení svého,
 Skrze příští své,
 Skrze narození své,
 Skrze křest a svatý půst svůj,
 Skrze kříž svůj a umučení své,
 Skrze smrt svou a pohřeb svůj,
 Skrze svaté vzkříšení své,
 Skrze podivuhodné nanebevstoupení své,
 Skrze příští utěšitele Ducha svatého,
 V den soudný,
 My hříšníci,
 Abys nám odpustiti ráčil,
 Abys nám milostiv býti ráčil,
 Abys nás k pravému pokání přivésti ráčil
 Abys svou svatou církev řídit i zachová-
 vati ráčil,
 Abys náměstka apoštolského i všechny
 řády duchovní ve svatém náboženství
 zachováti ráčil,
 Abys nepřátele církve sv. ponížiti ráčil,
 Abys vladařům křesťanským pokoj a pra-
 vou svornost dáti ráčil,
 Abys všemu lidu křesťanskému pokoj a
 jednotu udělití ráčil,

vysvobod' nás, Pane!

tě prosíme, uslyš' nás!

tě prosíme, uslyš nás!

tě prosíme, uslyš nás!

Abys všechny zbloudilé zpět k jednotě
církve povolati a všechny nevěřící k
světlu evangelia přivésti ráčil,

Abys nás samy ve svaté službě své po-
silovati a zachovati ráčil,

Abys mysli naše k nebeským žádostem
pozdvihnouti ráčil,

Abys všem dobrodincům našim věčnými
statky odplatiti ráčil,

Abys duše naše i duše bratří, příbuzných
a dobrodinců našich od věčného zavr-
žení vysvobodil,

Abys úrodu zemskou dáti a zachovati ráčil

Abys všem věrným zemřelým odpočinutí
věčné dáti ráčil,

Biskup nyní vstane a maje berlu v ruce, žehná a
světí klečící svěcence, řka (zpívaje) nad nimi:

Abys tyto vyvolené po † žehnati ráčil,

Abys tyto vyvolené po † žehnati a o † svě-
titi ráčil,

Abys tyto vyvolené po † žehnati a o † svě-
titi a po † světiti ráčil,

Odloživ berlu, pokračuje zase kleče:

Abys nás vyslyšeti ráčil,

Synu Boží,

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
odpusť nám, Pane!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
uslyš nás, Pane!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás! Kriste, vyslyš nás!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Modleme se: Vyslyš, prosíme, Pane, modlitby úpěnlivě tebe prosících a neustávej chrániti nás, sloužící tobě srdcem zbožně oddaným, abychom se mohli bez všelikých zmatků každého času volně věnovati tvým službám. Skrze Pána našeho, Ježíše Krista . . .

Nyní nastal okamžik nadmíru důležitý a milostiplný, na který se povolání po dlouhá léta studiem, modlitbou a cvičením v ctnostech připravovali.

Všichni povstanou, svěcenci dva a dva předstupují před biskupa a pokleknou před ním. Biskup máje mitru na hlavě a stojí před svým křeslem, tiše vkládá obě ruce na hlavu každého svěcence, jednomu po druhém. Svěcenci pak odcházejí a pokleknou v řadě před oltářem, kdež přítomní kněží rovněž jim na hlavu obě ruce vzkládají, oděni aspoň štolou. Mají býti nejméně tři. Když na všechny svěcence ruce takto byly vzkládány, biskup stojí s mitrou, vztáhne nad svěcenci pravici — rovněž tak činí všichni přítomní kněží — a modlí se nad nimi:

Prosme, bratři nejmilejší, Boha Otce všemohoucího, aby nad těmito služebníky svými, které vyvolil k úřadu kněžskému, rozhojnil nebeské dary, aby s pomocí jeho plnili, co jeho milostí na sebe přijímají. Skrze Krista, Pána našeho. *R. Amen.*

Biskup odloživ mitru obrácen k oltáři:

Modleme se!

Přisluhující: *V. Poklekněme!*

R. Povstaňte!

Biskup obrácen k svěcencům:

Vyslyš nás, prosíme, Pane Bože náš, a vylej na tyto služebníky své po [†] žehnání Ducha svatého a moc kněžské milosti a provázej je, kteréž očím tvé dobrotivosti k svěcení předvádíme, ustavičnou štědrostí darů svých. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, který živ jest a kraluje v jednotě téhož Ducha svatého Bůh, po všecky věky věkův. *R. Amen.*

Biskup rozpjav ruce pokračuje:

V. Pán s vámi. — R. I s duchem tvým.

V. Vzhůru srdce. — R. Máme k Hospodinu.

V. Díky vzdávejme Hospodinu, Bohu našemu! — R. Hodno jest a spravedlivo.

Opravdu je hodno a spravedlivo, slušno i spasitelné, abychom tobě vždycky a všude díky vzdávali, Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, původce hodností a rozdavači všech důstojenství, neboť tebou se všechno daří, tebou všechno trvá, ana rozumná stvoření v dobrem se zdokonalují, a to řádem moudře zařízeným. Z čehož také stupně kněžské hodnosti a úřady levitů vznikly, byvše tajuplnými obřady ustanoveny. Když pak jsi postavil v čelo řízení lidu velekněze, zvolil jsi jim za společníky a pomocníky díla jejich muže nižšího řádu a menší důstojnosti. Tak jsi na poušti duchem sedmdesáti moudrých mužů ducha Mojžíšova dále šířil, jejichžto pomocí on pak snadno řídil

lidu nesčetné zástupy. Tak jsi i na Eleazara a Ithamara, syny Aronovy, hojnost milosti z přebytku jejich otce přelil, aby se k spasitelným obětem a tajemstvím častějšího výkonu služby kněžské stále dostávalo. Touže (svou) prozřetelností přidal jsi, Hospodine, apoštolům Syna svého za průvodčí učitele víry, pomocí jichž oni celý svět úspěšnými kázáními naplnili. Proto tě prosíme, Pane, abys také naší nedosta- tečnosti takovéto pomoci popřál, neboť čím jsme křehčí, tím více jich na pomoc potřebujeme. Vtiskni, prosíme, všemohoucí Bože, těmto služebníkům důstojnost kněžskou, obnov v útrobách jejich ducha svatosti, aby úřad druhé hodnosti od tebe přijatý zaujali a příkladem svého života zrcadlem mravů byli. Nechť jsou obezřelými spolupracovníky v úřadě našem; ať z nich září obraz všelike spravedlnosti; aby mohli někdy vydati dobrý počet z vladařství sobě svěřeného a dojíti odměny věčné blaženosti.

Biskup pokračuje potichu, ale tak, aby ho kolemstojící slyšeli:

Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh, po všecky věky věkův.

R. Amen.

Biskup usedne, vezme mitru a přeloží každému svěcenci štolu, kterou dosud jako jáhen nosil přes levé rameno, také přes pravé tak, že ji pak má na prsou křížem přeloženou, při čemž říká:

Přijmi jho Páně; jestiť jho jeho sladké a
břímě jeho lehké.

Pak obléká každého v kasuli, jejíž přední část
splývá dolů, ale zadní zatím je dopola svinuta a sahá
jen přes ramena Při tom praví každému:

Přijmi roucho kněžské, jímž se vyrozu-
mívá láska; neboť mocen jest Bůh rozmnožiti
v tobě lásku a dílo tvé zdokonaliti.

R. Bohu díky.

Biskup novstane a bez mitry modlí se nad kle-
čícími svěcenci:

Bože, původce všeho posvěcení, od něhož
pochází pravé posvěcení i plné požehnání, ty,
Pane, sám vylej dary svého poť žehnání na
tyto služebníky své, které na hodnost kněží
světíme, aby vážností svého jednání a přísným
životem osvědčili se jakožto starší (kněží),
vzděláni jsouce podle těch předpisů, které Pa-
vel Titovi a Timoteovi dal, aby o zákoně tvém
dnem i nocí přemítali a věřili, co četli; čemu
uvěřili, tomu učili; čemu učili, to i následovali,
aby na sobě ukazovali spravedlnost, stálost,
milosrdenství, statečnost a ostatní ctnosti, by-
li jich příkladem a je napomínáním utvrzovali,
jakož i dar úřadu svého zachovali čistý a ne-
poskvrněný; aby k spáse lidu tvého chléb a
víno v tělo a krev Syna tvého svatým žehná-
ním proměňovali, aby láskou nezrušitelnou do-
sáhli dokonalosti muže dospělého, v míru pl-
nosti Kristovy, a v den spravedlivého a věčné-
ho soudu Božího, majíce svědomí čisté a pra-
vou víru, jsouce plni Ducha svatého, z mrtvých

vstali. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě téhož Ducha svatého Bůh, po všechny věky věkův. *R. Amen.*

Biskup (bez mitry) obrácen k oltáři, kleče, zanotuje hymnus: „Veni Creator Spiritus“ a kůr pokračuje:

Přijď k nám, Duchu Stvořiteli, - navštiv srdce, Tešiteli, - vylej s hůry po oboru - milost v nitro svých tvorů.

Těšitelem právě sloveš, - Otcovým se darem zoveš, - zdroj jsi živý, láska, plamen, - posvěcení ducha pramen.

Sedm darů máš v své moci, - prstem jsi ty Bohu Otci, - slíben pro ta srdce pustá, - řečí olníš lidská ústa.

Rozžehni v nás světlo svoje, - vlej nám v ňadra lásky zdroje, - a posilni v každou dobu, - pomocí svou těla mdlobu.

Zažeh vraha od nás v dáli, - ušetďruj nám pokoj stálý, - bychom z tvého doprovodu, - pomínuli duše škodu.

Dej znát Otce Hospodina, - dej nám znáti jeho Syna, - dej nám věřit z celé síly, - v tebe Ducha každou chvíli.

Bud' čest s Otcem Synu - Slovu, - jenžto povstal slavně z rovu, - svatému též Duchu sláva, - ať se po vše věky vzdává. — *R. Amen.*

Po prvním verši vstane biskup, usedne na křeslo, s mitrou na hlavě, svlékne rukavice a vezme biskupský prsten. Na klín se mu dá gremiál a svěcenci jeden po druhém si před ním kleknou, načež jim biskup

olejem křtěnců maže ruce, jež mu položí na klín dlaněmi vzhůru. Biskup omočí palec pravé ruky ve sv. oleji, maže svěcenci ruce tak, že nejprv mu maže palec pravé ruky a pak maže směrem k ukazováčku levé ruky, poté od palce levé ruky k ukazováčku pravé ruky, načež pomáže mu celé dlaně, t. j. celý vnitřek ruky, tedy i prsty, říkáje při tom:

Račiž, Pane, posvětiti a osvětiti tyto ruce, skrze toto pomazání a naše poť žehnání.

R. Amen.

Biskup učiní kříž nad rukama svěcence a pokračuje:

Aby cokoli požehnaí, bylo požehnáno, a cokoli posvětí, bylo posvěceno a osvěceno. Ve jménu Pána Ježíše Krista.

A. A svěcenec odpoví: Amen.

Poté biskup svěcenci sevře ruce a některý z přísluhujících kněží sváže mu stužkou prsty, nechávaje volné jen palce a ukazováčky. Svěcenec vrátí se pak na své místo. Když pak všem ruce posvěceny, očistí si biskup palec a svěcenci opět k němu přistoupí, a on podává každému z nich kalich s vinem a vodou a patenu s hostií. Oni pak se dotýkají obojího zároveň palcem a ukazováčkem, při čemž biskup říká:

Přijmi moc obětovati Bohu oběť a sloužiti mše jak za živé, tak za zemřelé. Ve jménu Páně. *R. Amen.*

Biskup si očistí ruce a jde na své místo, aby pokračoval ve mši sv. Čte se poslední verš traktu nebo sekvence, neb Aleluja. Biskup čte modlitbu před evangeliem jako obyčejně. Mezitím se přichystají malé partikule (hostie) pro svěcence, kteří všichni přijímají. V té době také stužka se rozváže, kterou měli svěcenci prsty svázané a oni si očistí ruce.

Po offertoriu usedne biskup opět na svém křesle před oltářem a svěcenci mu podávají dva a dva rozžaté svíce jakožto oběť, při čemž mu líbají prsten.

Když tak všichni učinili, biskup si myje ruce, vstane a pokračuje se ve mši svaté, a to tak, že všichni právě ordinovaní kněží říkají všechno zároveň s biskupem. Klečíce před oltářem, mají před sebou každý svůj misál a z něho říkají mši sv., počínajíce slovy: Přijmi, Otče svatý, a tak dále, až do konce mše svaté. Proto vyslovuje biskup všechna slova hlasitě, pomalu a zřetelně, aby ho všichni zároveň sledovati mohli. Svěcenci vyslovují též slova konsekrací, jimiž spolu s biskupem chléb a víno proměňují v tělo a krev Kristovu.

Po první modlitbě před sv. přijímáním políbí biskup oltář a pak dá políbení pokoje prvnímu z každého druhu toho dne vysvěcených, kterýž políbení pokoje dá zas druhému, a tak to jde až do posledního. Je-li svěcenců málo, může biskup sám dáti všem ono políbení pokoje, řka:

Pokoj s tebou!

Svěcenec odpoví: I s duchem tvým!

Když biskup přijal tělo a krev Páně, dříve ještě, než si prsty umyje, přistupují ordinovaní kněží dva a dva k oltáři a přijímají tělo Páně, které jim biskup podává, neříkaje při tom obvyklých slov. Byli-li současně vysvěceni jáhnové neb jiní ordinandi, následuje nyní Confiteor a absolve, jako obyčejně.

Po sv. přijímání polkne každý něco vína z kalicha, jež mu přísluhující kněz na straně epištolní podá. Po umytí rukou počne biskup, stoje, s mitrou na hlavě, na straně epištolní responsorium, v němž pak kůr pokračuje:

Již vás nebudu nazývati služebníky, nýbrž přáteli svými, neboť jste poznali všechno, co

jsem konal uprostřed vás. Aleluja. Přijměte Ducha svatého, Utěšitele, on jest, kterého Otec pošle vám. Aleluja. V. Vy jste moji přátelé, budete-li činiti, co vám přikazují. Přijměte Ducha svatého, Utěšitele. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému. On jest, kterého Otec pošle vám. Aleluja.

(Aleluja se vynechává od devitníku až do velikonoce.)

Když se responsorium začalo, obrátí se biskup s mitrou na hlavě k svěcencům, kteří před ním stojí vyznávají víru, kterou budou hlásati, říkajíce hlasitě:

Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho; jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny; trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest; sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých; vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího; odtud přijde soudit živých i mrtvých. Věřím v Ducha svatého; svatou církev obecnou, svatých obcování; odpuštění hříchů, těla vzkříšení; život věčný. Amen.

Poté usedne biskup, s mitrou na hlavě, na své křeslo před oltářem, vysvěcení přiklekají a biskup vkládá obě ruce na jejich hlavu, řka každému:

Přijmi Ducha svatého; kterým odpustíš hříchy, odpouštějí se jim, a kterým (je) zadržíš, zadržány jsou.

Pak rozvine každému svinutou vzadu kasuli, pustí ji dolů, řka každému:

Rouchem nevinnosti oděj tě Pán!

Nyní pojme obě ruce každého do rukou svých a táže se:

Slibuješ mně a nástupcům mým úctu a poslušnost?

Každý odpoví: Slibuji!

Není-li světitel vlastním biskupem svěcencovým, táže se:

Slibuješ vlastnimu biskupu svému toho času úctu a poslušnost?

Řeholníků pak se táže:

Slibuješ svému vrchnímu představenému toho času úctu a poslušnost?

Přijav ujištění, drží biskup ruce vysvěceného v rukou svých a políbí ho na pravou tvář, řka:

Pokoj Páně budiž vždycky s tebou!

Vysvěcený pak odpoví: Amen.

Když se tak všichni vystřídají, napomíná je biskup, sedě, s mitrou na hlavě, a drže berlu, takto:

Poněvadž věc, kterou budete konati, dosti jest vážná, napomínám vás, synové nejmilejší, abyste dříve než sami oběť mešní konati započnete, od jiných vycvičených kněží bedlivě se naučili celému pořádku mše svaté, posvěcování hostie a lámání i přijímání.

Poté vstane a s mitrou na hlavě a s berlou v ruce udílí jim požehnání, řka:

Požehnání Boha všemohoucího Otě a Syna a Duha svatého sestoupiž na vás, abyste byli požehnáni v důstojnosti kněžské a obětovali oběti smírné za hříchy a urážky lidu všemohoucímu Bohu, jemuž budiž čest a sláva po všecky věky věkův! R. Amen.

Poté biskup pokračuje ve mši sv., říká „Communion“ a modlitby po přijímání.

Následuje: Pán s vámi! I s duchem tvým.
nebo: „Dobrořečme Hospodinu“. „Bohu díky!“

Poté udílí biskup pontifikální požehnání, načež usednuv na křesle, praví k svěcencům:

Synové nejmilejší, pilně uvažujte svěcení, které jste přijali, a břímě, které na bedra vaše vloženo. Snažte se svatě a nábožně býti živi a Bohu všemohoucímu se zalíbiti, abyste nabyli milosti jeho, kterouž vám račiž uděliti svým milosrdenstvím!

Vysvěcení na kněžství služte po své první mši svaté ještě jiné tři: jednu k Duchu svatému, druhou k blahoslavené a neporušené Panně Marii a třetí za věrné zemřelé — a Boha všemohoucího také za mne proste!

Novosvěcenci přisvědčí, že tak učiní.

Následuje poslední evangelium, které novosvěcenci slovo za slovem s biskupem říkají. Načež biskup odkládaje velekněžská roucha, říká s nimi obvyklé děkovací modlitby po mši svaté a tím se svěcení ukončí.

Imprimi potest. Pragae, die 31. Julii 1933. P. J. Haderka, C. Ss. R., Sup. Prov. Imprimatur Nr. 12.609. Olomucii, die 1. Augusti 1933. Josephus Vyvlečka,
Praeses a. e. Consistorii.

»ŽIVOTEM«. Úvahy náboženské, výchovné a sociální. Vychází v Hlučíně dvakrát v měsíci. Cena jednoho sešitu 50 hal., 24 sešitů jeden ročník. Předplácí se na celý ročník i s poštovným 13 Kč. Vydavatel Exerciční dům, Hlučín ve Slezsku, telefon Hlučín 33. Pošt. spoř. č. 39.556. Řídí R. Schikora, C. Ss. R., Mor. Ostrava. Odpovědný redaktor Jan Miekisch v Hlučíně. — Tiskla Slezská lidová tiskárna v Opavě, Dolní náměstí 18.